

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ :

τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακκάκη

τον Υπουργό Ανάπτυξης, κ. Τάκη Θεοδωρικάκο

την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κα Νίκη Κεραμέως

την Υπουργό Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

ΘΕΜΑ: « Σοβαρές και πολλαπλές επιπτώσεις στην τουριστική εικόνα και οικονομία του Λασιθίου λόγω της πρόσφατης πυρκαγιάς και της γενικευμένης ύφεσης στον τουριστικό και επισιτιστικό κλάδο »

Κυρίες και Κύριοι Υπουργοί,

Η τουριστική περίοδος στο Λασιθί, που ξεκίνησε με αισιόδοξες προοπτικές, βρίσκεται πλέον σε συνθήκες ύφεσης και απορρύθμισης, εξαιτίας συνδυαστικών παραγόντων, με καθοριστικότερο την πρόσφατη καταστροφική πυρκαγιά στην Ανατολική Ιεράπετρα (2–4 Ιουλίου 2025). Οι Ενώσεις και Σύνδεσμοι Ξενοδόχων Ιεράπετρας, Αγίου Νικολάου και Σητείας καταγράφουν 15% ακυρώσεις για τον Ιούλιο, ενώ η ροή νέων κρατήσεων έχει μειωθεί κατά 30% σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Σε κοινή επιστολή τους προς τον Αντιπεριφερειάρχη Λασιθίου, οι τρεις Ενώσεις ζητούν έκτακτη χρηματοδότηση 100.000 ευρώ από την Περιφέρεια Κρήτης για στρατηγική καμπάνια αποκατάστασης της τουριστικής εικόνας του Νομού. Τονίζουν ότι η αρνητική διεθνής δημοσιότητα στα μεγαλύτερα πρακτορεία και ΜΜΕ (Reuters, CNN, AP, Euronews, ABC, Al Jazeera κ.ά.) έχει προκαλέσει κρίση αξιοπιστίας στις κύριες αγορές (Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Πολωνία, Τσεχία), με τουλάχιστον 3.500 τουρίστες να μην επιστρέφουν μετά την απομάκρυνσή τους.

Οι επιχειρηματίες της εστίασης σε όλο τον νομό Λασιθίου καταγράφουν εξίσου δραματική πτώση στους τζίρους και στην επισκεψιμότητα. Στη Σητεία, η ύφεση ξεκίνησε από τον Νοέμβριο 2024 και συνεχίζεται, με πτώση 30% έως και 50% σε σχέση με τα περυσινά δεδομένα, επηρεάζοντας τόσο τα εμπορικά καταστήματα όσο και την εστίαση. Η αγορά δεν ενισχύθηκε ούτε κατά την τουριστική περίοδο, ενώ οι κάτοικοι της περιοχής δηλώνουν μηδενικά εισοδήματα από το ελαιόλαδο τα τρία τελευταία χρόνια, με τη φετινή παραγωγή να παραμένει αδιάθετη.

Στον Μακρύ Γιαλό, παρά τις καλές πληρότητες σε μεγάλα ξενοδοχεία τον Μάιο και Ιούνιο, η εστίαση καταγράφει πτώση 30% στους τζίρους, ενώ η επισκεψιμότητα στα μικρά καταλύματα μειώθηκε κατά 15%. Όπως επισημαίνεται, καθοριστικοί παράγοντες είναι η ακρίβεια, οι συνεχείς κρίσεις (σεισμοί, πυρκαγιές, πόλεμος στη Μέση Ανατολή), καθώς και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος στις ευρωπαϊκές αγορές. Επιπλέον, καταγράφεται ότι οι Έλληνες τουρίστες εμφανίζονται ως οι πλέον οικονομικά περιορισμένοι σε σχέση με άλλους Ευρωπαίους.

Στην τουριστική Ελούντα και ευρύτερα στο Μεραμπέλλο, η επισκεψιμότητα παρουσιάζει πτώση 30% έως 40% ανά επιχείρηση. Παρόμοια εικόνα διαμορφώνεται και στο Καλό Χωριό, με πτώση στην εστίαση που ξεπερνά το 30%, ενώ οι επιχειρήσεις πιέζονται από τα αυξημένα λειτουργικά έξοδα. Στην Ιεράπετρα, οι επιχειρήσεις εστίασης εμφανίζουν μέση πτώση 30%-35%, με τις καφετέριες στο -25% και τα ταχυφαγεία στο -15%. Όπως σημειώνει ο πρόεδρος του Σωματίου Καφέ και Εστίασης Ιεράπετρας, η γενική μείωση οφείλεται στην ακρίβεια πρώτων υλών, στο υψηλό μη μισθολογικό κόστος και στη φορολογική επιβάρυνση που μετακυλιέται στον καταναλωτή.

Το Υπουργείο Τουρισμού, παρά τα εμφανή σημάδια κρίσης, δεν προχώρησε σε καμία ενέργεια έγκαιρης επικοινωνιακής διαχείρισης και αποκατάστασης της τουριστικής εικόνας της Κρήτης και του Λασιθίου, ούτε υπήρξε πρωτοβουλία από πλευράς ΕΟΤ για καμπάνιες ή στοχευμένες παρεμβάσεις. Οι πρωτοβουλίες περιορίστηκαν σε τοπικό επίπεδο και χωρίς κρατική υποστήριξη.

Επιπλέον, η σημερινή οικονομική ασφυξία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο Λασιθί –και ευρύτερα στη χώρα– είναι το αποτέλεσμα μιας πολιτικής που αδυνατεί να κατανοήσει τις ανάγκες και τις αντοχές της μικρομεσαίας επιχείρησης. Τα υψηλά μη μισθολογικά κόστη, η γενικευμένη αδυναμία

εύρεσης προσωπικού χωρίς καμία ουσιαστική υποστήριξη, η ανεφάρμοστη για τις περισσότερες μικρές επιχειρήσεις ψηφιακή κάρτα εργασίας, που υλοποιήθηκε με ταχύτητα και χωρίς καμία προετοιμασία, έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον αβεβαιότητας, ανασφάλειας δικαίου και επιπλέον κόστους. Οι επαγγελματίες του λογιστικού κλάδου, που σηκώνουν στους ώμους τους την εφαρμογή όλων αυτών των πολιτικών, επισημαίνουν διαρκώς πως η καθημερινότητά τους έχει μετατραπεί σε ένα ατέλειωτο μωσαϊκό αυξανόμενων υποχρεώσεων, χωρίς καμία αναλογική στήριξη ή απλοποίηση.

Παράλληλα, η πρόσβαση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση παραμένει ουσιαστικά ανύπαρκτη. Χωρίς επαρκείς ίδιους πόρους, οι επιχειρηματίες βλέπουν να τους ζητείται – στην πράξη– να διαθέτουν κεφάλαια αντίστοιχα με αυτά των μεγάλων επιχειρήσεων για να μπορέσουν απλώς να επιβιώσουν. Σε αυτό το ήδη επιβαρυνόμενο τοπίο, προστίθεται ένα άδικο και στρεβλό φορολογικό σύστημα, όπως το τεκμαρτό, οριζόντιο μοντέλο φορολόγησης των ελεύθερων επαγγελματιών, που οδηγεί σε εξομοιώσεις χωρίς βάση στην πραγματικότητα, τιμωρώντας επαγγελματίες που προσπαθούν να κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους όρθιες σε συνθήκες διαδοχικών κρίσεων. Αντί για πολιτικές ενίσχυσης, βιώνουμε ένα περιβάλλον διαρκών επιβαρύνσεων που αποθαρρύνει κάθε προσπάθεια ανθεκτικότητας και ανάπτυξης.

Ακόμη, η στάση της ηγεσίας της ΑΑΔΕ και των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών είναι τουλάχιστον εξοργιστική, όταν σε περιοχές όπως η Ιεράπετρα –που βρίσκονται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης λόγω της πρόσφατης καταστροφικής πυρκαγιάς– επιχειρηματίες βλέπουν τους τζίρους τους να καταρρέουν έως και κατά 70%, και αντί για στήριξη, δέχονται εξοντωτικούς ελέγχους με απρεπείς συμπεριφορές από τα κλιμάκια του ΣΔΟΕ. Είναι ανεπίτρεπτο, σε μια περίοδο που ο τουρισμός της περιοχής παλεύει να ανασυνταχθεί, το κράτος να εμφανίζεται μόνο για να ελέγξει και να πιέσει, χωρίς ίχνος ενσυναίσθησης για τις συνθήκες που επικρατούν. Όταν επαγγελματίες από την Αχλιά και το Φέρμα δηλώνουν ότι δέχονται ειρωνικά σχόλια από ελεγκτές, και ότι αισθάνονται πως αντιμετωπίζονται ως ύποπτοι και όχι ως συμπολίτες που αγωνίζονται για την επιβίωσή τους, τότε μιλάμε για πλήρη αποσύνδεση της πολιτείας από την πραγματικότητα των τοπικών κοινωνιών. Αντί να ανακοινώνονται μέτρα οικονομικής ανακούφισης και στήριξης, το μόνο που επιλέγεται είναι η πίεση, ο έλεγχος και η καχυποψία – μια πολιτική που δεν τιμά ούτε την κυβέρνηση, ούτε τον δημόσιο μηχανισμό της.

Η ανάγκη ύπαρξης ελέγχων είναι αυτονόητη και κανείς δεν ζητά την αναστολή της νομιμότητας ή της λειτουργίας των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών. Ωστόσο, όταν αυτοί διεξάγονται με καταχρηστικό ή εκβιαστικό τρόπο, χωρίς ευαισθησία στις συνθήκες που επικρατούν σε πληγείσες περιοχές, τότε καταστρέφεται κάθε έννοια δικαιοσύνης και στήριξης της τοπικής οικονομίας. Οι επαγγελματίες του

τουρισμού και της εστίασης δεν ζητούν ασυλία – ζητούν να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και κατανόηση. Ο κρατικός έλεγχος πρέπει να είναι παρών, αλλά όχι τιμωρητικός και απάνθρωπος, ειδικά σε συνθήκες φυσικής καταστροφής.

Συγκεκριμένα, στα Φέρμα, οι επιχειρηματίες της εστίασης δηλώνουν πτώση του τζίρου κατά 60% έως και 70%, ενώ στα ξενοδοχεία που βρίσκονται εντός της ζώνης που επλήγη από την πυρκαγιά, η πτώση είναι ακόμη μεγαλύτερη. Οι κρατήσεις ακυρώθηκαν, οι πελάτες αποχώρησαν και η εικόνα της καταστροφής παραμένει. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και από τοπικούς επιχειρηματίες ποιος επισκέπτης θα έρθει να κάτσει στην πισίνα του ξενοδοχείου να δει και μυρίσει τα καμένα και να μην ζητήσει αποζημίωση; Οι αποζημιώσεις που θα προκύψουν αναμένονται να είναι ιδιαίτερα υψηλές, ενώ ο τουριστικός κλάδος στις περιοχές αυτές εξακολουθεί να παλεύει με την αβεβαιότητα, την εικόνα εγκατάλειψης και την έλλειψη θεσμικής αρωγής.

Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στο Λασίθι αποτελεί προειδοποιητικό σήμα για την ανθεκτικότητα ολόκληρου του τουριστικού και επισιτιστικού τομέα της χώρας. Η απουσία έγκαιρων και στοχευμένων παρεμβάσεων, η αδιαφορία για τη διεθνή εικόνα των προορισμών μας, η συνεχής οικονομική και θεσμική πίεση προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, δημιουργούν ένα εκρηκτικό μείγμα που θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των τοπικών οικονομιών, την κοινωνική συνοχή και την τουριστική φήμη της χώρας. Δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη όταν η καθημερινότητα στον τόπο μας σημαδεύεται από απώλειες, εγκατάλειψη, και επιβαρύνσεις χωρίς ανταποδοτικότητα. Ζητούμε την άμεση κινητοποίηση της Πολιτείας, με μέτρα ουσίας, σχέδιο και ενσυναίσθηση. Γιατί ο τουρισμός στο Λασίθι δεν είναι στατιστικό μέγεθος – είναι εργασία, εισόδημα, αξιοπρέπεια, ζωή.

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κκ. Υπουργοί,

- 1. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα σε καμπάνια αποκατάστασης της τουριστικής εικόνας του Νομού Λασιθίου, σε συνεργασία με τον ΕΟΤ και την Περιφέρεια Κρήτης, όπως ζητούν οι τοπικοί τουριστικοί φορείς;*
- 2. Έχουν δρομολογηθεί παρεμβάσεις επικοινωνιακής διαχείρισης για τις διεθνείς αγορές που επηρεάστηκαν αρνητικά από τις εικόνες της πυρκαγιάς στην Ιεράπετρα (Γερμανία, Γαλλία, Ην. Βασίλειο, Πολωνία, Τσεχία);*
- 3. Ποια στρατηγική έχει εκπονήσει το Υπουργείο για την υποστήριξη πληγείσων περιοχών με τουριστικό χαρακτήρα, ώστε να ανακτήσουν τη δυναμική τους και να μετριαστεί η οικονομική ζημία των επιχειρήσεων;*

4. Έχει προβλεφθεί κάποιο ειδικό πρόγραμμα τουριστικής ενίσχυσης ή προώθησης για τους Δήμους που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα στην αναστολή ελέγχων και την υιοθέτηση φορολογικών διευκολύνσεων για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν άμεσα ή έμμεσα από την πυρκαγιά της Ιεράπετρας;
6. Πώς απαντά η ηγεσία της ΑΑΔΕ στις καταγγελίες για “απρεπή” συμπεριφορά ελεγκτών του ΣΔΟΕ σε πληγείσες περιοχές, και τι μέτρα προτίθεται να λάβει για τον συντονισμό, τον έλεγχο και την ευαισθητοποιήσεων κλιμακίων σε έκτακτες καταστάσεις;
7. Υπάρχει πρόβλεψη για προσωρινή μείωση ή αναστολή φορολογικών υποχρεώσεων (ΦΠΑ, προκαταβολές φόρου, εισφορές κ.ά.) για τις πληγείσες επιχειρήσεις στον Δήμο Ιεράπετρας και την ευρύτερη περιοχή;
8. Υπάρχει διαθέσιμο πρόγραμμα χρηματοδότησης ειδικά προσαρμοσμένο στις ανάγκες των μικρών τουριστικών και επισιτιστικών επιχειρήσεων σε περιοχές φυσικών καταστροφών;
9. Προβλέπεται παρέμβαση για την εξασφάλιση ουσιαστικής πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του Λασιθίου σε χρηματοδοτικά εργαλεία και κεφάλαια κίνησης;
10. Σκοπεύει το Υπουργείο να ανακοινώσει κάποιο μέτρο μη επιστρεπτέας ενίσχυσης για τις τουριστικές και εμπορικές επιχειρήσεις που καταγράφουν σημαντική απώλεια εσόδων εξαιτίας των διαδοχικών κρίσεων στο Λασίθι;
11. Πώς σχεδιάζει το Υπουργείο να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας στις μικρές τουριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες καταγγέλλουν ότι δεν είχαν την κατάλληλη υποστήριξη και προετοιμασία;
12. Υπάρχει πρόβλεψη για ενίσχυση ή προσαρμογή του πλαισίου εύρεσης προσωπικού (π.χ. προγράμματα απασχόλησης, κίνητρα πρόσληψης) για τους τομείς του τουρισμού και της εστίασης που στενάζουν από ελλείψεις;
13. Προτίθεται το Υπουργείο να μελετήσει την παροχή στοχευμένης στήριξης στις τουριστικές επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν πτώση εσόδων και αδυναμία κάλυψης μισθολογικού κόστους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Ελένη Βατσινά

Φραγκίσκος (Φρέντυ) Παρασύρης

Εμμανουήλ (Μανόλης) Χνάρης

Γεώργιος Νικητιάδης

Πάυλος Χρηστίδης